

Utmanande tankeverksamhet och vilja att ta sig an kognitivt belastande uppgifter kan kopplas till politik

Originalartikel av Jacob Sohlberg*

Sammanfattning av Linn Annerstedt och Klara Bové

Individer tenderar att mer eller mindre engagera sig i utmanande uppgifter där förmågan att lösa problem utmanas. För att mäta till vilken grad vi människor engagerar oss i den typen av utmaningar har amerikansk psykologiforskning utvecklat begreppet *need for cognition* (NFC). NFC kan på svenska förklaras som *behovet att tänka mycket*. Personer med ett stort behov att tänka mycket finner större nöje i utmanande tankeverksamhet och kognitiva uppgifter, har starkare åsikter och är svårare att övertala. Personer med mindre behov att tänka mycket förlitar sig i högre grad på den information som finns tillgänglig och ägnar sig i mindre utsträckning åt att kritiskt granska information. Under 2014 svarade 1 744 deltagare i Medborgarpanelen på frågor i en studie med syfte att undersöka hur NFC påverkar bland annat politiskt intresse och kunskap om politik. Resultaten av studien sammanfattas nedan.

Bakgrund och syfte

NFC har använts inom amerikansk psykologiforskning sedan 1980-talet och bestod ursprungligen av 34 påståenden om inställning till mer eller mindre utmanande tankeverksamhet. Antal påståenden har sedan dess kortats ner till 18. I följande studie används både versionen med 18 påståenden och en förkortad version med 6 påståenden. I både den korta och den långa versionen är påståendena översatta från engelska till svenska. Studien bidrar till forskning på flera sätt. Dels genom att undersöka om NFC kan appliceras på områden viktiga för statsvetenskaplig forskning så som politiskt intresse, kunskap och engagemang i politik och dels för att testa begreppets applicerbarhet i svensk översättning och i en svensk kontext både i komplett och förkortad omfattning.

Tidigare studier visar att människor som ser ett nöje i att tänka och fundera på utmanande problem i högre grad bearbetar information om politik och har en mer kluven inställning till politiska partier. Studier visar också att när människor med en stark NFC blir exponerade för information kommer de ihåg större mängd av informationen än människor som inte har en lika stark NFC. Vidare så lockar politiskt engagemang människor med en stark dragningskraft åt kognitivt krävande uppgifter vilket leder till följande förväntningar i studien.

- Eftersom politiska problem är utmanande och komplexa kan NFC kopplas till politiskt intresse.
- Kunskap om politik kan kopplas till NFC då förmågan att minnas och ta till sig information är förknippat med NFC
- Hög NFC sammanfaller med att oftare diskutera politik då den kognitiva utmaningen uppfattas som utmanande
- Personer med hög NFC uppfattar större skillnader mellan politiska partier då mer tanke har lagts på att undersöka skillnader.

Metod och tillvägagångssätt

Studien genomfördes med deltagare från Medborgarpanelen. Totalt fick 2 419 personer i studien frågorna varav 1 744 deltagare svarade. Studien pågick mellan den 5 juni och 17 juli 2014. Frågorna som ingick i studien var delvis utformade som påståenden där de som svarade fick ta ställning till frågor om inställning till olika form av tankeutmanande påståenden översatta från den amerikanska versionen av NFC. Ytterligare frågor som ställdes handlade om kunskap om politik genom att fråga deltagarna om de kunde koppla ihop tre olika politiker med

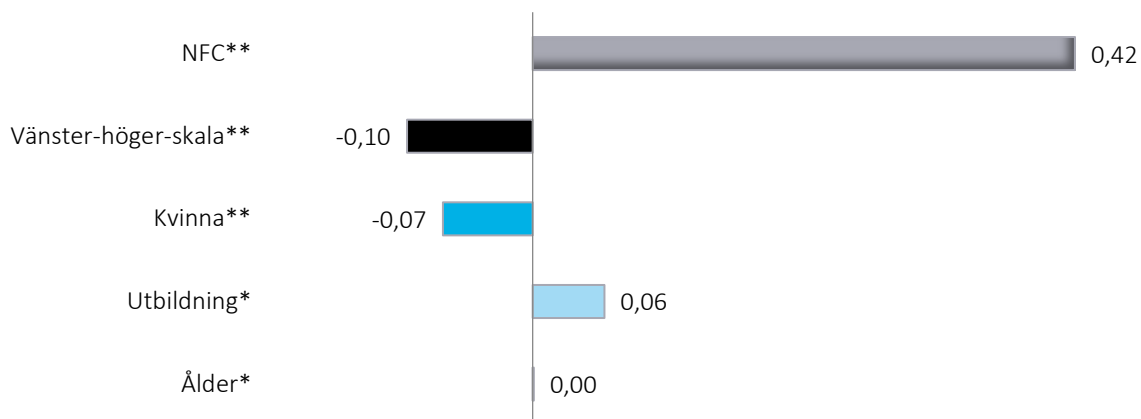
respektive partitillhörighet och deltagande i politiska diskussioner. Bakgrundsvariabler som kön, ålder och utbildningsnivå har också undersökts. Nedan följer exempel på frågor.

- I vilken utsträckning stämmer följande påståenden in på dig?
 - Jag föredrar komplexa framför enkla uppgifter
 - Jag litar på mina första intryck av människor.
- Hur brukar du själv göra om du är med i ett sällskap där samtalet kommer in på politik?
- Hur stora skillnader tycker du rent allmänt det är mellan partierna i riksdagen när det gäller deras sätt att ta ställning i politiken?

Resultat

Resultatet av studien visar att begreppet NFC är ett relevant inslag i studier som rör politiskt intresse och kunskap om politik och påverkar variabler som är centrala i statsvetenskapen. Exempelvis visar analys av resultaten att ett *behov att tänka mycket* påverkar det politiska intresset positivt. Figur 1 visar att om NFC ökar med en enhet ökar det politiska intresset med 0,42. NFCs motsvarande inverkan på politiska kunskaper är 0,27. NFC har en positiv påverkan också på hur benägna deltagarna är att prata om politik. Figur 1 visar att även utbildning har en positiv påverkan på politiskt intresse och att kvinnor har något lägre politiskt intresse än män.

Figur 1. Politiskt intresse

Kommentar: Figuren visar hur variablerna i regressionen påverkar politiskt intresse. Om NFC ökar med ett steg så ökar det politiska intresset med 0,423. Vänster-höger placering och om deltagaren är kvinna är de två variabler som har en negativ påverkan på det politiska intresset.

Avslutande diskussion

Förväntningarna som presenterades tidigare uppfylldes till hög grad. Människor som i större omfattning ägnar sig åt kognitivt krävande uppgifter är mer intresserade av politik, har större kunskap om politik, pratar mer om politik och uppfattar också större skillnader mellan de politiska partierna.

En del av studiens syfte var att undersöka om NFC, utvecklad i en amerikansk kontext var applicerbar i ett svenskt sammanhang översatt till svenska och om det ursprungliga underlaget för NFC baserat på 18 påståenden kunde komprimeras till sex påståenden. Analysen visar att användbarheten i den svenska kontexten och översatt till svenska är jämförbar med den ordinarie amerikanska och att det förkortade underlaget för NFC i högsta grad är användbar.

*Titeln på originalartikeln är "Thinking Matters: The Validity and Political Relevance of Need for Cognition." Den publicerades 2016 i "*International Journal of Public Opinion Research*," vol 28:3, s. 428–439.